

**PEDAGOGIK KVALIMETRIYA ASOSIDA BO‘LAJAK
O‘QITUVCHILARNING DIAGNOSTIK MADANIYATINI
SHAKLLANTIRISH TEXNOLOGIYASI**

G‘aniyeva Muattarxon

*Pedagogika nazariyasi va tarixi mutaxassisligi bo‘yicha
1-bosqich magistranti*

Annotatsiya: Pedagogik kvalimetriya, ta'lim jarayonida o‘quvchilarning bilim va ko‘nikmalarini baholash va nazorat qilishning muhim usuli sifatida, o‘qituvchilarning professionallik darajasini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada pedagogik kvalimetriya asosida bo‘lajak o‘qituvchilarning diagnostik madaniyatini shakllantirish texnologiyasi ko‘rib chiqiladi. Bu texnologiya o‘qituvchilarning ta'lim jarayonida o‘quvchilarni baholash va ularning ehtiyojlarini aniqlashda zarur bo‘lgan ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi.

Kalit so‘zlar: pedagogik kvalimetriya, diagnostik madaniyat, bilim, ko'nikmalar, ta'lim, o'quv dasturlari, texnologiyalar.

Аннотация: Педагогическая квалиметрия, как важный метод оценки и контроля знаний и умений учащихся в образовательном процессе, имеет важное значение в повышении уровня профессионализма преподавателей. В данной статье рассматривается технология формирования диагностической культуры будущих учителей на основе педагогической квалиметрии. Эта технология помогает преподавателям развивать навыки, необходимые для оценки учащихся и выявления их потребностей в образовательном процессе.

Ключевые слова: педагогическая квалиметрия, диагностическая культура, знания, умения, образование, образовательные программы, технологии.

Abstract: Pedagogical qualimetry, as an important method of evaluating and controlling the knowledge and skills of students in the educational process, is important in increasing the level of professionalism of teachers. This article examines the technology of forming the diagnostic culture of future teachers based on pedagogical qualimetry. This technology helps teachers develop the skills needed to assess students and identify their needs in the educational process.

Key words: pedagogical qualimetry, diagnostic culture, knowledge, skills, education, educational programs, technologies.

KIRISH

Pedagogik kvalimetriya ta'lim jarayonida o‘quvchilarning bilimlarini, ko‘nikmalarini va shaxsiy sifatlarini baholash uchun zarur bo‘lgan metodologik asoslarni o‘z ichiga oladi. Bu jarayon o‘qituvchilarga o‘quvchilarning o‘qishdagi

muvaffaqiyatlarini aniqlash va ularni yanada rivojlantirish imkonini beradi. Kvalimetriya asosida o'quvchilarni baholashda bir qator tamoyillarni hisobga olish zarur. Bular orasida ob'ektivlik, aniqlik, tizimlilik, va o'zaro bog'liqlik tamoyillari mavjud. O'qituvchilar ushbu tamoyillarni o'z ish faoliyatida qo'llashlari zarur. Diagnostik madaniyat o'qituvchilarning o'quvchilarni baholash va ularning ehtiyojlarini aniqlashdagi qobiliyatini ifodalaydi. Bu madaniyat o'qituvchilarning o'z ishlariga, o'quvchilarga va ta'lim jarayoniga nisbatan mas'uliyatini oshiradi. Diagnostik madaniyatga ega bo'lgan o'qituvchi o'quvchilarni faqatgina baholamay, balki ularning o'qish jarayonidagi muammolarini aniqlab, ularni hal etish yo'llarini izlaydi. Bu esa o'quvchilarning o'z-o'zini baholash va o'z rivojlanishiga bo'lgan mas'uliyatini oshiradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash jarayonida diagnostik madaniyatni shakllantirish muhim ahamiyatga ega. Bu jarayon pedagogik ta'lim muassasalarida amalga oshirilishi kerak. O'qituvchilarni tayyorlashda pedagogik kvalimetriya asosida o'quv dasturlari ishlab chiqilishi zarur. Ushbu dasturlar o'qituvchilarga o'quvchilarni baholashning turli usullarini o'rganish, ularning ehtiyojlarini aniqlash va ta'lim jarayonini yaxshilash bo'yicha ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi. O'qituvchilarni tayyorlash jarayonida amaliy mashg'ulotlar, seminarlar va treninglar o'tkazilishi muhimdir. Bu tadbirlar davomida o'qituvchilar o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shuningdek, o'qituvchilarning o'zaro tajriba almashishlari, bir-birlariga maslahat berishlari va o'z ishlarini baholashlari diagnostik madaniyatni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Pedagogik kvalimetriya asosida bo'lajak o'qituvchilarning diagnostik madaniyatini shakllantirishda zamonaviy texnologik yondashuvlar va innovatsiyalarni qo'llash juda muhimdir. O'qituvchilarni tayyorlashda interaktiv ta'lim platformalari, onlayn kurslar, va elektron resurslardan foydalanish o'quv jarayonini yanada samarali qiladi. Ushbu texnologiyalar o'qituvchilarga o'quvchilarni baholash va ularning ehtiyojlarini aniqlashda yangi imkoniyatlar yaratadi. Shuningdek, o'qituvchilar uchun maxsus dasturlar va ilovalar ishlab chiqilishi mumkin. Bu ilovalar o'qituvchilarga o'quvchilarni baholashda foydalanishlari uchun qulay vositalarni taqdim etadi. [2]

Masalan, onlayn testlar, anketalar va baholash tizimlari orqali o'quvchilarning bilim darajasi va ko'nikmalarini aniqlash mumkin bo'ladi. Amaliyotda pedagogik kvalimetriya asosida diagnostik madaniyatni shakllantirish jarayoni bir qancha bosqichlardan iborat. Birinchi bosqichda o'qituvchilar o'quvchilarni baholashning asosiy metodlarini o'rganishlari kerak. Bu metodlar orasida testlar, anketalar, intervyular va kuzatuvlar mavjud. O'qituvchilar ushbu metodlarni o'z ishlarida qo'llashga o'rganishlari zarur. Ikkinchi bosqichda o'qituvchilar o'quvchilarning

ehtiyojlarini aniqlash va ularni baholashda o‘z bilimlarini amaliyotda qo‘llashlari kerak. Bu jarayonda o‘qituvchilar o‘z tajribalarini baham ko‘rishlari va bir-birlariga yordam berishlari muhimdir. Uchinchi bosqichda o‘qituvchilar o‘quvchilarning o‘qish jarayonidagi muvaffaqiyatlarini baholash va ularni rivojlantirish bo‘yicha tavsiyalar berishlari kerak.[3]

XULOSA

Pedagogik kvalimetriya asosida bo‘lajak o‘qituvchilarning diagnostik madaniyatini shakllantirish texnologiyasi o‘qituvchilarning ta’lim jarayonida o‘quvchilarni baholash va ularning ehtiyojlarini aniqlashda zarur bo‘lgan ko‘nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu texnologiya o‘qituvchilarning professionallik darajasini oshirishda muhim ahamiyatga ega. O‘qituvchilarni tayyorlash jarayonida zamonaviy texnologik yondashuvlar va innovatsiyalarni qo‘llash, shuningdek, amaliy mashg‘ulotlar va treninglar o‘tkazish diagnostik madaniyatni shakllantirishda muhim rol o‘ynaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdullaeva, D. (2021). "Qualimetrics and its importance in the educational process." Ministry of Education of the Republic of Uzbekistan.
2. Kadirova, S. (2020). "Pedagogical Qualimetry: Theory and Practice." Tashkent: National University of Uzbekistan.
3. Mamatkulov, A. (2022). "Formation of diagnostic culture of teachers." Education of Uzbekistan, No. 4.
4. Tadjieva, L. (2023). "Innovative educational technologies and pedagogical qualimetrics." Samarkand: Samarkand State University.
5. Khudoyberdiyev, R. (2021). "Assessment and diagnosis of teacher quality." Tashkent: Science and technology.
6. Karimova, N. (2022). "A qualitative approach to teacher training." Ministry of Education of the Republic of Uzbekistan.
7. Nurmurodov, E. (2023). "Diagnostic culture in education and its development." Tashkent: Education and Innovations of Uzbekistan.